

Aende Heeren ende goede mannen vanden Breeden Raedt der stadt van Antwerpen.

DE Coronnellen / ende de Capiteynen deser stadt
verstaen hebbende dat uwe Eer. inde leste ver-
gaderinghe hen niet genoecht en hebben tot ac-
coord vande middelen hen van wegen sijn V. G.
by mynen Heeren vande Weth voorgehouden
(dwelck accoord hen nochtans dunct onder cor-
rectie niet te connen vertrocken worden sonder irremediablen
achterdeel van deser stadt) ende dat daerenbouen eenighe da-
gelijcx hen professie maken van veel vremde roepen te stropen
(oock onder de leden) ten eynde dat een yeghelick hem onwil-
lich houden soude in materye van ghelde / segghende / dat soo
langhe men eenich ghelt furneert / dat wy den peys niet en sul-
len crijghen: maer so verre men de borse ghesloten houdt / dat-
men alsdan ghenootsaeckt sal wesen den aengheghenen peys
t'aenveerden / midtsgaders andere sommige persuasien tende-
rende totten seluen effecte: En hebben niet connen onderlaten
als goede patriotten ende wt sonderlinge affectie / also sy oock
heurs ampts ende eedts haluen schuldich zijn / dit ieghenwoor-
dich verthoon aen uwer Eer. te doen / ten eynde dat de selue
verstaende de waerheyt vander saken / midtsgaders oock de
onghefondeertheyt vande autheurs van sulcken persuasien en̄
roepen des te beter moghen continueeren int goet officie / so sy
tot hier toe altijt ghedaen hebben: want al eest also dat een ye-
ghelijck lieuer behoort te hebben peys dan oorloghe / ende dat-
ter oock niemandt en is van eenigen verstande oft affectie tot-
ten vaderslande / hy en soude tselue vaderslandt begeeren ver-
lost te sien van tschrickelijck ghestandt daerinne het ter oorsa-
ken van deser bederffelijcker oorlogen ghevallen is / nochtans
weten uwe Eer. wel dat de conditien van Colen overghesonden sulcx zijn / datmen die niet en behoorden noch en can aen-
veerden.

Maer dien blijckt dat onse partije midts de voorſ. conditien
nieuwers el toe en tendeert / dan sonderlinge om ons de wape-
nen wter handt te crijghen / tgouvernement vanden lande we-
deronim

deromme te stellen in handen vanden ghenen die ons op den naem vanden Coninck tot hier toe ghehouden hebben onder d'iock/ alle die vande Religien wt te iagen / ende dat ghedaen d'inquisitie wederom in vigueur te bringhen/daer af de grouwelijcke effecten eenen yeghelijcken inne gesetenen deser stadt behoiren ten eeuwighen daghen in memorie gheprent te blijuen.

Sulcx dat alle lieden van verstande ende ongepassijt zijnde/ ende namentlijck die vande gheunieerde Prouincien van opinie zijn/ datmen den peys op alsulcke conditien nemmermeer en behoirt te ontfanghen/iae dat meer is/ hebben uwe Eerw. oock sulcken quaden smaeck daer inne geuonden/dat sy dieshaluen hebben ghedeputeert gehadt sekere persoonen wt den leden/ om de voorf. conditien t'ouersien / ende die te confereren metter instructien vande ghedeputeerde nae Colen gesonden/ ende oock metter Pacificatie van Ghendt ende andere handelinghen daer nae gheuolcht/ om te besichtigen hoe sy ouer een comen.

De welcke beuonden hebbende dat de voirs. conditien van Colen ouer ghesonden / gheensins ouer een en comen metten voirs. instructien/ Pacificatien etc. maer den seluen in de principaelste poincten sijn contrarierende/hebben gheoirdeelt dat die geensins en behoirden ontfangen te worden/maer datmen noch voirder daer op behoirde te letten / ende dien volghende zijn de selue conditien aengegeuen den Staten van Brabant/ om by hen / ende soo volghens by den anderen Prouincien/ daer op rijpelijck gheledt ende beraden te worden/ hoe men in dit stuck behoirt te handelen tot onser versekertheyt.

Twelck noch ter tijt onmogelijck gheweest zijnde ten effecte te brenghen/midts dien eenighe Prouincien alnoch heur ghedeputeerde niet en hebben geschickt/ dunckt den vertoonders vreempt/dat yemãt hem soo voerschallich derf toonen als uwer Eer.te willen abuseren met het aengheuen van peyse/om hem onwillich te maken tot consente vande gheproponeerde middelen/ende noch veel meer dat yemant van uwer Eer.de welcke weeten hoe verre hier inne gheprocedeert is/iae selue de sake hebbende helpen handelen / hen souden sulcx laten abuseren.

Want soo verre de conditien van Colen niet en zijn acceptabel / can een yeghelijck wel mercken datmen eenighe andere concipieren moet / oft emmers ten minsten persisteren op den voet vande instructien / waer toe men wel weet dat interval

van

van tijde van noode is/om te delibereren ende resolueren/ende de resolutien ouer te schicken.

Ende want een yeghelijck kennelijck is / dat den vyandt midtler tijt niet en sal stille sitten/wie isser soo slecht die niet en siet dat wy om ons daer tegens te versien/ende sijnen inbreuck te beletten/ niet en connen ghepasseren sonder prompt furnissement van penninghen/om onse saecken te houden in esse totter tijt dattet ten eenen oft ten anderen wesen sal/ten eynde dat d'een nies het ander in de scheyde mach houden.

Zijnde verseeckert dat daer sonder/ onse crijchsvolck ons verlaten sal/ende den vyandt ouerleueren onse frontieren / oft hem ten minsten passagie verleenen/om te comen tot op onsen eyghenen hals/ende ons ten lesten sulcx benauwen/dat wy genootsaeckt sullen zijn ons te begheuen onder d'iock/ende t'ontfangen alsulcke conditien als sijnen wraeckgierighen moetwil ons sal belieuen te verleenen / waer toe hem sonderlinghe animeren ende versterckon sal / soo verre hy siet dat wy ons seluen niet en willen helpen.

Dwelck wy al connen ontulieden / soo verre uwer Eer. belieue een goede resolutie te maken/ nopende de voorgenoemde propositie / houdende hen verseekert datter gheen bequamer middel en is om den vyant te bringhen tot acceptatie vande articlen / vande instructien onse ghedeputeerde tot Colen mede ghegheuen/ oft die al noch by de generale Staten tot onsen voordeele geconcipieert sullen wordē / dan dat wy hem t'hooft bieden/ ende gebruycken daer toe alle middelen die ons Godt den Heer verleent heeft/ende besonder dat wy gheen gheldt en sparen.

Daer inne wy ons des te min behoiren t'soecken te maken/ midts dien dat wy merckelijck sien ende belyden moeten dat Godt de Heere met ons is/ ende dat hy ons niet en wilt verlaten/zijnde t selue sonderlinghe daer wt te sporen / dat tot noch toe soo haest den vyant op ons eenich voordeel gecregen heeft tselue altijt seer corts daer nae met eenich achterdeel onvrucht baer gheuallen is/alsoo sonderlinge ghebleken is corts leden int stuck van Willebroeck/latēde andere menichvuldige exempelen te verhaelen / als uwer Eer. ende yeghelijcken ghenoch bekent/ sulcx dat een mirakel schijnt te wesen/dat alle sijn aenslaghen binnen twee iaren herwaerts soo cleynen effect ghehadt hebben / ende dat wy ons hebben connen bewaren in al sulcken staet als wy yeghenwoordichlijck zijn/ghemerckt sonderlingh

 derlingh

derlinghe de sober middelen van ghelde by ons geemployeert/
ende de cleyne correspondentie die de Prouincien met malcanderen ghehadt hebben / als eenen yeghelijcken is meer dan notoir.

Ende ware seer goet / eñ hebbē de voors. verthoonders uwer Eer. t'selue wel willen sonderlinghe recommanderen / dat wy principalijck ons merck stelden op alsulcke poincten / als lest voors. staen / die eyntelijck dienen om ons te verwillighen tot voorderinghe van ons eyghen weluaert / ende tot effectuatie vande middelen die ons sullen moghen leyden tot een goede eynde vanden yeghenwoordighen handel / die ons so veel verdriets ende ellende ghecost heeft.

Ende datmen voortaen gheen gehoor meer en gaue alsulcken oortuyters / die nieuwers toe en trachten dan om de saken weder te brenghen totten ouden voet / ende om daer toe te comene soecken met alle middelen zijn V. G. te blameren aen uwer Eer. als oft zy den peys teghen ware / ten eynde dat de selue uwe Eer. eenen afkeer crijghende van sijn V. G. hem niet en souden voeghen tot eenighe saecken die sijnenthaluen souden moghen voorgheslaghen worden / ende dat sijn V. G. wt dier oorsaecken een quaet ghemoet crijghen soude teghen uwe Eer. ende deser stadt / ende hem willen ontslaē van sijnen gouuernemente / lieuer dan te vallen in eenich inconuenient nopende sijnder eeren / by faute van sufficiente middelen.

Vwe Eer. mach dat voor versekert houden / costment daer toe ghebringhen dat onse saken voor de handt qualijck souden affloopen / ende dat wy eer langhe wederomme d'Inquisitie op den hals souden hebben / waer naer sulcke gheesten snackende zijn als eenen visch naer dwater / ten eynde dat sy de schade by hen gheleden / midts de cessatie vande selue Inquisitien souden moghen verhalen / by middel van confiscatie vande goeden vanden aermen onnooselen borgheren / die sy naer d'oude gewoonte metten watere / sweerde / bast / ende vier souden helpen omme bringhen.

Ende wilden de voors. verthoonders wel dat uwe Eer. beliefde eens t'ouerdencken wat redenē sijne V.G. hebben mach om gheenen peys te begheeren / naer dien sy heuren sone verloren hebbende / eñ heur seluen belast met excessiue groote schulden ghemaeckt ter oorsaken vande oorloghen by heur aengenomen tot onser verlossinghe ende conseruatie / verseeckert is nemmermeer te geraken tot restitutie oft remboursement van

dien/

dien/dan by middel van peyse/gelijck by den Coninck oft van synen twegen tselue heur oock wordt aenghegheuen: ende ter contrarien so en heeft sijn V.G. gheen proffijt van deser oorloghen/dan is alleen den arbeyt op sijnen hals rustende: iae hoe wel hem seer sober middelen ghesuppediteert worden om den crijch te voeren / nochtans werden alle inconuenienten/ by comende door faute van ghelde/hem alleene gheweten.

Ende en twijffelen de voors. verthoonders niet in dit stuck en wordt ghebesoingneert op den selfsten voet als die van Tshertoghenbossche afghesundert gheweest zijnde vande Generaliteyt/ te weten by brieuen vanden Prelaet van S. Geertruyen/oft andere van ghelijcken fatsoene/de welcke nemmermeer en sullen af laten alles te voorderen dat soude mogen dienen om eenen swarten hont te iaghen tusschen sijn V.G. ende de goede borgheren ende inghesetenen vanden lande/om door middel van alsulcke disionctie heurs vermeets also voors. is/ te moghen becommen.

Tot welcken einde sy verthoonders verstaen / dat alle practijcken ghebruyckt worden om uwe Eer. te diuerteren/bouen t'ghene des voors. is/der seluer uwer Eer. allessints voorhoudende soo de groote sommen by dese stadt opghebrocht/ende thoochstellen vande quote der seluer als tcleyn debuoir/dwelck andere prouincien ende steden doende zijn/ causerende oock op tcleyn voordeel dwelck de naerder vnie met heur is brenghende.

Welcken aengaende de voors. verthoonders uwer Eer. wel hebben willen verclaren heur goetduncken ende eerst noopende de sommen by d'inghesetene deser stadt opghebrocht/dat sy aensiende de vrucht die dese stadt ghenoten heeft ende noch daghelijcx ghenietende is / ende altijts voortsane ghenieten sal/ door het afbreken vanden Casteele/ niet en achten eenige sommen voor groot oft eenige lasten voor swaer/die geemployeert worden / om ons te versekeren van het wederopbouwen van den seluen casteele/ ende laten hun voorstaen dat wy lieuer behoorden al tsamen onsen lesten pant te vercoopē/ dan ons dien aengaende te worpen in eenighen hazardt.

Ende nochtans so verre wy alsnu souden willen ophouden van ons behoorlick te quijten / sullen wy nootelijck vallen in alsulcken hazardt/ ende sulcks benaut worden vanden vyant/ dat wy ten lesten sullen moeten thooft inden schoot legghen/ zijnde versekert / so verre hy ons eens can becomē ende tsijnen

wille crijghen/dat hy hem sulcks van ons sal verseeckeren/dat wy hem niet meer en sullen ontcruppen/ghebruyckende sonderlinge daer toe garnisoenen ende casteelen als tprincipaelste middel om den ondersaten onder tghewelt ende slauernije te houden/ alsoo uwer Eer. met experiencie selue hebben beuonden.

Daer by gevoecht dat de sommen binnen den tijde vanden gouuernemente van sijn V. G. opghebrocht gheensins te gelijcken en zijn by de excessiue lasten die d'ingesetene deser stadt ghedraghen hebben ten tyde vande tyrannien so aen d'maken vanden Casteele/het Foira villiacos/ende andere menichfuldige contributien/bouen alle oncosten by hen ghedoocht int onderhouden vande garnisoenen. Jae dat meer is/zijnde de sommen nu onlancx opghebrocht meest ghefurneert by leeninghe daer af dagheliicx een yeder gherembourseert wordt.

Dat oock yemandt meynen soude dat door d'aenueerden vanden peyse wy voortaen vry gaen souden van contributien/ is soo verre van daer/dat ter contrarien te beduchten is/dat de Coninck ons sal seluer metter tijt doen betalen alle de costen by hem ghedoocht gheduerende de voorgaende oorloghen/ende t'onsen laste ontlossen sijn demeynen die by den Staten tot onser conseruatie belast ende verbrempt zijn: Jae dat meer is/ souden alle goede borgheren deser stadt ghefrustreert worden vande goede wettighe schulden daer af sy aende Staten ten achter staen.

Maer sonderlinghe dunckt den verthoonders dat wy behooren te compareeren onse qualiteyt by andere steden ende Prouincien/wesende dese stadt de bloeme vanden lande/ende den stapel vande coopmanschappen/besonder als nu de zee open is; daerenbouen niet verlast zijnde van eenige garnisoenen/ ende deshaluen hebbende by naer alleenlick soo goeden middel als vele andere prouincien (die sulcx niet gebeneficeert en zijn) tsamen by een ghevoecht.

In voeghen dat wy onse nabueren groot onghelijck doen souden/hen willende perssen tot furnissement van heur quote naer aduenant van d'onse/ende besonder dien van Bruessele ende andere steden van Brabant/die gantsch ende gheheel zijn wtgheteert door t'lanck ende gheduerich onderhouden van garnisoen/hen benomen zijnde alle beneficien ende middelen daermede sy hen plaghen te gheneeren/sulcx dat sy heur quote wel drye oft meer dobbel zijn opbrenghende/als eest dat van

hunnen-

hunnenthaluen luttel penninghen comen inde borse van de Generaliteyt.

Ende so veel als andere prouincien belangt/hebben de meestendeel van uwe Eer. ghehoort wten mondt van sijn V. G. wes daerinne ghehandelt is / ende daer wt connen verstaen wat debuoir die van Hollandt ende Vtrecht ghedaen hebben/ ende noch doēde zijn tot conseruatie van Ghelrelant eñ Vrieslant/ende sonderlinghe vanden Rijnstroom / die ons soo seer nootelijck is/ende wat oncosten tlant van Vlaenderen daghelijcx verleysten moet tegen de la Motte eñ de Malcontenten/ zijnde ghenootsaeckt te besetten met garnisoen meer dan xx. plaetsen/bouen allen oncosten ter zee / die gheuonden worden sonder eenighen last van deser stadt / bouen noch d'inwendige oirloghen gheweest hebbende in Vrieslant / Ouerijssel ende daer ontrent/ sulcx dat het voorstel vanden gene die uwer Eer. souden moghen pooghen te diuerteren van goet officie te doen door allegatie van t slap debuoir vande voorghenoemde Prouincien niet en behoiren ghehouden te worden / dan voor inuentien ende practijcken om uwer Eer. t'abuseren.

Ghelijck oock den laster gheworpen op den slappen voortganck vande Vnien/geen fondament en heeft met allen/want wy moghen Godt den Heere dancken / naer dat onse saecken ghestelt waren ouer etlijcke maenden/ doen wy voor de handt saghen dat veel Prouincien euidentelijck ons waren verlatende/ ende d'andere in wanckelinge van gelijcke te doen/datmen noch soo veel heeft connen by ghebrenghen / dat eenighe Prouincien hen wederomme versamelt hebbē in een nieu lichaem/ ende dat op soo corten tijdt/ende achten de verthoonders tselue voor een singulier beneficie Godts / alsoo daer mede betoont wordt dat sijnen Godtlijcken wille is / dat wy souden blijuen vereenicht/ ende allen onse middelen t'samen bringen om met eenen ghemeynen moet den vyant te wederstaen / ende hem te bedwinghen met ons sulcx t'ouercomen/ende op sulcke conditien als ons souden moghen dienen tot vaste onderhoudinghe van onse gemeyne vryheyt/dwelck de verthoonders hopen by effecte te sien ter naester vergaderinghen vande ghedeputeerde vande voors. Vnie/ diemen binnen deser stadt van daghe te daghe is verwachtende/ ende alreede sommighe van hen ghecomen zijn.

Versoecken deshaluen de voors. verthoonders / ende bidden seer instantelijck/ dat uwe Eer. belieue te considereren de rede-

nen bo-

nen bouen geruert / eñ dien volgende hen te conformeren naer de goede begheerte van sijn V. G. eñ mijnen heeren den Wethouderen / ende dat so promptelijck / dat wy midts betalende ons soldaten moghen ontvlieden d'inconuenienten die anderssints voor de hant zijn / voor so vele als hen verthoonders aengaet / sullen handt aen houden / dat de resolutie van uwer Eer. behoorlijck sal geeffectueert worden / ende gheens onderlaten / daer mede den vrede ende ruste deser stadt soude moghen worden ghemainteneert / also sy tot hier toe geplogen hebben.

Versoeckende oock dat uwe Eer. belieue ordre te stellen / dat de quaetwillighe gheesten hen voortsane niet meer en voorderen met iniurieuse calumnien ende lasteringhe op sijn V. G. oft anderssints het effect vanden goeden wille die uwe Eer. altijts bethoont hebben totten vaderslande te verachteren oft beletten. Ghedaen binnen Antwerpen inde Collegie vande Coronellen desen xx^en^. Octobris / Lxxix.

